лікар чи фельдшер закладу охорони здоров'я, який констатує факт смерті, проводить огляд трупа, за результатами якого інформує органи Нацполіції та адміністрацію закладу охорони здоров'я про можливість встановлення причини смерті без патологоанатомічного розтину та видачі лікарського свідоцтва про смерть.

Таким чином, враховуючи всі зміни до КПК України, інших нормативних документів, наказів, деякі непорозуміння були усунені і відповідно, надані роз'яснення щодо обов'язкових випадків проведення судово-медичної експертизи. Але, враховуючи те, що після затвердження у 1995 році Наказу № 6, який регламентує діяльність судово-медичної служби в Україні, відбулися значні зміни як в КПК України, так і в Законі України «Про судову експертизу», існує необхідність приведення у відповідність до чинного законодавства наказу МОЗ України від 17 січня 1995 року № 6 «Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України» (зі змінами).

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України (КПКУ), 2019. – URL: https://urist-ua.net/кодекси/кримінальний_процесуальний.

2. Про судову експертизу: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 28 із змінами і доповненнями, внесеними законами України (Документ 4038-XII, чинний, поточна редакція – Редакція від 01.01.2019, підстава – 2629-VIII.

3. Наказ № 6 «Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України» від 17.01.1995 р., зареєстрований Міністерством юстиції України 26.07.1995 р за № 248/784 (зі змінами).

4. Наказ № 807/1193/279 від 29.09.2017 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.10.2017 за № 1299/31167 «Про затвердження порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини».

Бандурко Віталій В'ячеславович,
судовий експерт Кропивницьке відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України

БУТИ ЧИ НЕ БУТИ, ВИСНОВКУ ЕКСПЕРТА З ПОЧЕРКОЗНАВСТВА

Згідно п. 2.2. Інструкції на експерта покладається обов’язок, прийняти до виконання доручену йому експертизу та особисто провести повне дослідження, дати обґрунтований та об’єктивний письмовий висновок на поставлені питання, а в разі необхідності роз’яснити його [1].

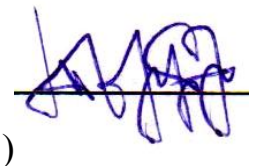
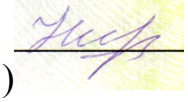
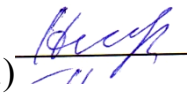
Експертне дослідження розпочинається з підготовчої стадії яка починається з перевірки порівняльних зразків кількості, якості, відповідності вимогам які пред’являються до них науково-методичними рекомендаціями [2].

Трапляються на практиці випадки коли при виконанні першої експертизи експерт не може прийти до категоричного висновку і пише його в формі НПМ (не представилося можливим) оскільки **досліджуваний підпис неспівставний за транскрипцією зі зразками підпису**. Сторона процесу не погоджуючись з даним висновком заявляє клопотання про призначення повторної експертизи, як наслідок отримує категоричний висновок який її задовольняє.

Актуальністю тези є, розгляд однієї з таких ситуацій та з’ясування того, що саме призводить до подібних випадків при яких в одній справі можлива наявність двох висновків які несуть за собою різні правові наслідки для вирішення справи по суті.

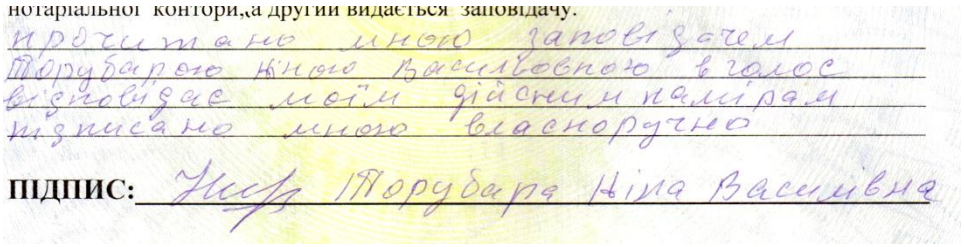
Згідно почеркознавчої методики «Дослідження підписів»: В практике встречаются случаи, когда исследуемая подпись имеет штриховую транскрипцию, а образцы подписей определенного лица – полную буквенную транскрипцию. Если нельзя провести исключение исполнителя по степени выработанности, а запрос дополнительных материалов не дал результата, эксперт должен отказаться от решения вопроса о подлинности исследуемой подписи. **Это обусловлено несопоставимостью сравниваемых объектов.** Говорить же здесь о непригодности исследуемой подписи для сравнения нельзя, так как при нахождении соответствующего варианта в образцах она становится пригодной для исследования. Когда исследуемая подпись имеет буквенную транскрипцию, а образцы – штриховую или буквенные транскрипции исследуемой подписи и образцов полностью различаются (например подпись от имени Иванова в образцах читается «Иванов», а в исследуемом документе «Петрик»), экперт должен, установив различие транскрипции, провести сравнение с образцами почерка определенного лица [2].

Отже наглядна ситуація, експерт при проведенні першої експертизи порівнює досліджуваний підпис а.); з вільними (заповіт) б.); та експериментальними зразками в.), який дійсно не співставимий за транскрипцією зі зразками підпису.

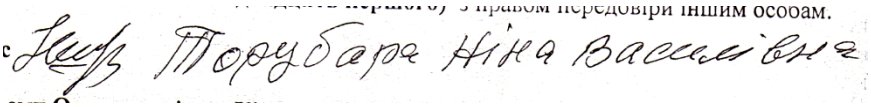
а.) б.) в.)

Відповідно до вищевикладеного важко не погодитися з тим, що підписи не співставимі тому висновок зроблено у формі «не представилося можливим».

При надходженні матеріалів до іншої експертної установи в зв'язку з призначенням повторної експертизи по тим же питанням, з тими ж об'єктами дослідження та порівняльними зразками, експерт встановлює, що в документах з вільними зразками підписів наявні рукописні записи особи підпис від імені якої досліджується. Більш того наявні рукописні записи у вигляді прізвища а.) - заповіт, б.) - договір з правової допомоги, які за транскрипцією, загальними та окремими ознаками можна порівнювати з в.) - об'єктом дослідження та робити висновок в категоричній формі.

а)

б)

в.) «Т + о + р + у + б + розчерк»

Чому першим експертом не були використані почеркові порівняльні зразки, питання може бути дискусійним з кількох причин: людський фактор - неуважність; побоювання, щодо порушення п.п. 3, п. 2.3. Інструкції, експерту забороняється: «самостійно збирати матеріали, які підлягають дослідженню, а також вибирати вихідні дані для проведення експертизи, якщо вони відображені в наданих йому матеріалах неоднозначно» [1]. Як в такому випадку бути з п. 2.1. *Інструкції, експерт має право*: указувати у висновку експерта на факти, виявлені під час проведення експертизи, які мають значення для справи, але стосовно яких йому не були поставлені питання, та на обставини, що сприяли (могли сприяти) вчиненню правопорушення.

На моє переконання п.п. 3, п. 2.3. Інструкції потребує чіткого визначення або тлумачення, як розуміти заборону: самостійно збирати матеріали, які підлягають дослідженню; вибирати вихідні дані для

проведення експертизи, якщо вони відображені в наданих йому матеріалах неоднозначно.

Список використаних джерел

1. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом Мінюсту України від 08.10.1998 № 53/5, (по тексту – Інструкція).

2. Науково-методичні рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, (по тексту – Рекомендації).

3. Почеркознавча методика 1.1.12. «Дослідження підписів».

Баранець Ольга Федорівна,
здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр» Національної академії внутрішніх справ

Волошин Олексій Гнатович,
старший викладач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз ННІ №2 НАВС

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ

Завдання боротьби зі злочинністю є актуальними на всіх історичних етапах розвитку будь-якого суспільства. Особливого значення вони набувають у складні періоди, один з яких зараз переживає наша країна. Нині в Україні складна криміногенна ситуація та високий рівень злочинності. Здійснювані суспільнополітичні зміни спрямовані на створення правової держави, демократизацію суспільних інститутів та нерозривно пов’язані з необхідністю вдосконалення механізму забезпечення та захисту прав і законних інтересів громадян в умовах нестабільних соціальних умов. Досить просте виготовлення холодної зброї, можливість її прихованого носіння, швидкість та раптовість застосування обумовили широке розповсюдження холодної зброї серед населення. Серед питань надійного наукового забезпечення правосуддя в Україні важливе місце посідає вдосконалення правових основ регулювання судовоекспертної діяльності.

Відповідно до «Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень», затвердженої Наказом Міністерства юстиції від 08.10.98 № 53/5 основними завданнями дослідження холодної зброї є установлення належності до холодної зброї виробів колючої, ріжучої,